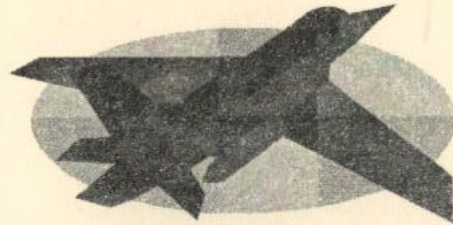

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

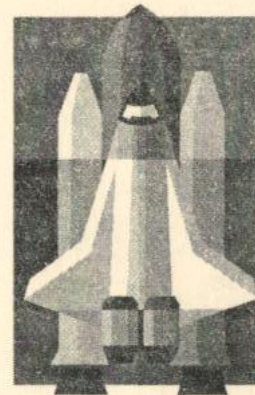

МАТЕРІАЛИ

V Міжнародної науково-практичної конференції

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ**

20-21 квітня 2010 р.

Київ 2010

УДК: 009 (082)

Актуальні проблеми психології діяльності в особливих умовах: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 20-21 квітня 2010 р., Національний авіаційний університет / за заг. ред. О.В. Петренка, О.М. Ічанської. – К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк». 2010. – 128 с.

Містить матеріали доповідей щорічної науково-практичної конференції з проблем психології діяльності в особливих умовах.

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

В.П. Харченко, д-р тех. н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, проректор з наукової роботи Національного авіаційного університету

Заступник голови оргкомітету:

О.В. Петренко, к. психол. н., доц., завідувач кафедри авіаційної психології, заступник директора Гуманітарного інституту НАУ з наукової роботи

Члени оргкомітету:

О.М. Ічанська, доц.

С.С. Луппо, ст. викл

Л.В. Помиткіна, доц.

О.І. Западенко, викл.

О.В. Сечейко, доц.

Я.І. Пономаренко, зав. лаб.

О.В. Гірчук, ст. викл.

Н.С. Хімченко, викл.

В.В. Злагодух, ст. викл.

Секретаріат конференції

О.В. Гірчук (голова секретаріату)

А.В. Нагайко

*Рекомендовано до друку вченою радою
Гуманітарного інституту НАУ
(Протокол №7 від 14 квітня 2010 р.)*

ефективній роботі, а інколи можуть бути причиною авіаційної події.

Юрій Приходько

к.психол.н., м.Харків

Діагностика успішності професійної діяльності в процесі професійного відбору пожежних-рятувальників

В останні роки в сучасному світі спостерігається становлення низки значних наукових проблем, пов'язаних із всебічним обліком особливостей та можливостей людини. Основною метою професійного відбору є визначення здібності індивіда до навчання та прогнозування ефективності його діяльності в реальній обстановці, забезпечення максимальної відповідності індивідуальних характеристик, особливостей і можливостей людини тим загальним і специфічним вимогам, які висуває до нього професійна діяльність. Проведення професійного відбору сприяє виявленню професійно-значущих якостей особистості, що в результаті призводить до підвищення успішності діяльності.

Дослідження детермінант успішності професійної діяльності пожежного-рятувальника дозволило нам розробити *систему пролонгованої діагностики успішності професійної діяльності в процесі професійного психологічного відбору та супроводження*

професійної підготовки кандидатів на службу в пожежно-рятувальні підрозділи.

На 1 етапі, який проводиться при прийомі на службу, доцільно проводити професійний відбір кандидатів за наступними параметрами:

- у першу чергу на навчання приймаються за результатами психофізіологічного й психологічного обстеження кандидати, які віднесені до 1 і 2 груп професійної придатності;

- у другу чергу, при недостатній кількості кандидатів, приймаються кандидати із 3 групи професійної придатності;

- не рекомендуються до підготовки за фахом «Пожежний-рятувальник» кандидати, які віднесені до 4 групи професійної придатності та з проявами нервово-психічної нестійкості.

На 2 етапі професійного відбору (проводиться в навчальних центрах професійної підготовки фахівців МНС), необхідно використовувати психодіагностичні дані, отримані при професійному відборі на 1 етапі, а також, доцільно використати батарею психодіагностичних методик, спрямовану на прогнозування дієздатності службовців в особливих умовах. При отриманні сприятливих показників за даними методиками можна прогнозувати успішне освоєння слухачами навчальної програми й оволодіння спеціальністю «Пожежний-рятувальник».

На 3 етапі професійного відбору, при розподілі слухачів у пожежно-рятувальні підрозділи, підставою для прийняття рішення про призначення на посаду «Пожежний-рятувальник» є

посвідчення про отримання робочої спеціальності «Пожежний-рятувальник». Основними методами вивчення поповнення в підрозділах є методи аналізу документів, бесіда, спостереження.

Запропонована система пролонгованої діагностики успішності професійної діяльності в процесі професійного психологічного відбору і супроводження професійної підготовки кандидатів на службу та бійців пожежно-рятувальних підрозділів забезпечує послідовність і накопичення достовірної інформації про професійну придатність кандидата та успішність його діяльності в період проходження служби.

Юлія Рутковська

м. Київ

Екзистенційні основи психологічного супроводу професійної діяльності авіаспеціалістів з організації повітряного руху (ОПР)

Особливі умови професійної діяльності авіаспеціалістів з ОПР (складний характер процесу управління ПР, високий рівень особистісної відповідальності, нерівномірність навантажень, жорстка регламентованість діяльності, вірогідність виникнення небезпечних ситуацій в польоті) призводять до виникнення в них негативних психічних станів, а, згодом, до формування синдрому професійного вигорання, що супроводжується переживанням